

HRVATSKI VOJNIK NAJVREDNI DIO NAŠEG OBRAMBENOG S

Naši su ciljevi ulaganje u ljude i u što bolju tehniku jer samo sposobni, dobro uvježbani vojnici i raspoloživa tehnika omogućuju ostvarivanje zadaća. Tijekom dvadeset pet godina Oružane snage profilirale su se u kvalitetnu i cijenjenu instituciju jer je upravo izobrazba prepoznata kao jedna od najvažnijih poveznica u lancu razvoja ljudskih potencijala. Samo motiviran, obrazovan, s istaknutim moralnim vrijednostima i domoljubljem – takav čovjek čini naš obrambeni sustav jačim i posebnijim...

Hrvatska vojska prošla je dug i trnovit put u zadnjih 25 godina: od ratne vojske koja se morala brzo organizirati da zaustavi neprijateljsku agresiju pa sve do mirnodopske, uvježbane i osposobljene vojske, koja je danas važan saveznik u sklopu EU-a i NATO-a. Prigodom obilježavanja te važne obljetnice prvi čovjek Oružanih snaga RH general-pukovnik Mirko Šundov, koji je na to mjesto došao početkom godine, za Hrvatski vojni govori o razvojnem putu OSRH, ali i o planovima za budućnost.

Vaše imenovanje na mjesto načelnika GS OSRH poklopilo se s proslavom 25 godina OSRH. Kako biste ocijenili razvoj Oružanih snaga i njihovu ulogu?

Svim pripadnicima Oružanih snaga Republike Hrvatske čestitam 25. obljetnicu osnutka Oružanih snaga i Dan HKoV-a. Čestitku također upućujem svim umirovljenim pripadnicima koji su aktivno sudjelovali u obrani domovine i izgradnji Oružanih snaga. Prošlo je 25 godina od prvog svečanog postrojavanja pripadnika MUP-a i Zbora narodne garde na kojem je prvi hrvatski predsjednik dr. Franjo Tuđman podijelio zastave postrojbama. Postrojbe Ministarstva unutarnjih poslova i Zbora narodne garde su početkom agresije na Republiku Hrvatsku, u danim okolno-

stima, odlučno i uz velike žrtve, obrambenim operacijama uspješno zaustavile neprijatelja i obranile Republiku Hrvatsku. Potom su zahvaljujući mudrom vođenju, odlučnosti, hrabrosti i moralnoj snazi HV-a, postrojbi MUP-a i ostalih segmenata društva, u početku manjim, a poslije većim i značajnijim napadnim i oslobodilačkim operacijama oslobodile državni teritorij i stale na međunarodno priznate granice Republike Hrvatske.

Nakon Domovinskog rata, Oružane snage uspješno su provele demobilizaciju velikog broja svojih pripadnika i postupno prelazile na mirnodopski ustroj. Provedbom više preustroja započele su proces promjena i prilagodbi usmjeren na pristup i integracije u NATO, a poslije i EU, te na sudjelovanje u međunarodnim operacijama potpore miru. Sudjelujući u mirovnim operacijama, te stalnim organizacijskim prilagodbama, opremanjem i modernizacijom u skladu s mogućnostima, povećanjem broja vježbi na nacionalnoj i međunarodnoj razini, Oružane snage su se u okviru pristupa Republike Hrvatske u NATO uspješno integrirale u Savez.

Usporedno s tim procesima, istaknuo bih i razvoj i djelovanje nacionalnog sustava školovanja i obuke u OS-u, kojim se osigurava stjecanje i razvoj znanja, sposobnosti i vještina postojećeg i novog osoblja. Ističem da se uz pripadnike OSRH u tom sustavu

osposobljavaju i pripadnici oružanih snaga susjednih i prijateljskih zemalja.

Osim toga, Oružane snage stalno djeluju u potpori civilnim institucijama u provedbi zadaća tijekom potresa, poplava, gašenja velikih šumskih požara, hitnih medicinskih prevoženja, traganja i spašavanja, kao i u drugim oblicima potpora.

U tijeku je nabava nove opreme. To su Kiowe, haubice i još neki drugi projekti. Jeste li zadovoljni brzinom i razvojem modernizacije?

Važno je naglasiti kako su Oružane snage započele i nastavljaju projekte modernizacije i opremanja kao što je nabava lakih borbenih helikoptera, izgradnja obalnog ophodnog broda, nastavak opremanja i uvođenje samohodnih haubica PzH 2000, uvođenje borbenih vozila Patria i MRAP (*Mine-Resistant Ambush Protected*), kao i nastavak opremanja jurišnom puškom VHS-2. To su samo neki, moglo bi se reći, važniji projekti.

Naše Oružane snage nisu izdvojen otok. Dijeje istu sudbinu kao i hrvatsko društvo u cjelini. Naravno, proračun i iznos dodijeljenih sredstava diktira brzinu i opseg modernizacije, kao i postizanje, održavanje i razvoj sposobnosti potrebnih za provedbu zadaća.

Naši su ciljevi ulaganje u ljude i u što bolju tehniku jer samo sposobni, dobro uvježbani vojnici i raspoloživa tehnika omogućuju ostvarivanje zadaća. Kako bismo u tim okvirima bili još uspješniji, logično je da će i nadalje naglasak biti prije svega na ljudima koji će onda biti osposobljeni i motivirani da raspoloživom ispravnom i održavanom tehnikom provode svoje zadaće. Kao načelnik Glavnog stožera bio bih sretniji da možemo ulagati puno više u sve segmente Oružanih snaga, ali smatram da prije svega moramo biti realni i onim čime raspoložemo upravljati na najbolji mogući način. I to je ono na čemu inzistiram.

Proces modernizacije mora pratiti i kontinuirana obuka te potrebno doškolovanje. Ima li

Petra KOSTANJŠAK, snimio Stjepan BRIGLJEVIĆ

ONIJI JE SUSTAVA

kakvih novosti na tom planu?

Naši pripadnici izvršno se prilagođuju novim zahtjevima i izazovima, u prvom redu svojom marljivošću i upornim radom. Tijekom dvadeset pet godina Oružane snage profilirale su se u kvalitetnu

general-pukovnik
Mirko ŠUNDOV,
načelnik GS OSRH

Kad spominjemo hrvatskog vojnika govorimo o onom najvrednijem što naš obrambeni sustav ima. Jedna je od trajnih zadaća stalno unapređivanje svih segmenata sustava koji za cilj imaju povećanje kvalitete života, rada, ali i Oružanih snaga u cjelini, ulaganje u znanje i sposobnosti naših ljudi.

GLAVNI STOŽER ORUŽANIH SNAGA RH

Oružane snage uvijek su spremne sve svoje raspoložive resurse staviti u potporu civilnim institucijama i pružati pomoć lokalnoj zajednici. Po tome smo prepoznatljivi i stanovništvo dobro zna da se na pripadnike naših Oružanih snaga uvijek može osloniti.

i cijenjenu instituciju jer je upravo izobrazba prepoznata kao jedna od najvažnijih poveznica u lancu razvoja ljudskih potencijala. Na taj smo način potvrdili i potvrđujemo usmjerenost prema cjeloživotnom obrazovanju i povezanost napredovanja u karijeri s vojnom izobrazbom. Smatram da je ulaganje u opremu i ljude ulaganje i u sigurnost svih naših građana, a za mene cjeloživotno učenje i osposobljavanje nije samo floskula, to je jednostavno način razmišljanja, izbor, ono što čovjeka potiče na nove iskorake i izazove.

Nastavljamo proces integracije Hrvatskog vojnog učilišta "Dr. Franjo Tuđman" u Sveučilište u Zagrebu, a upisan je i drugi naraštaj kadeta na civilno-vojnom školovanju. Već u drugoj godini od pokretanja vojni studijski programi Vojno inženjerstvo te Vojno vođenje i upravljanje postali su jedan od najpoželjnijih odabira za studiranje čime se osigurava stalan dolazak kvalitetnog novog osoblja, budućih časnika koji će voditi moderne i suvremene Oružane snage RH.

Sustav obuke stalno se prilagođuje s ciljem održavanja spremnosti za provedbu Ustavom i zakonima dodijeljenih zadaća OS-a, kao i za sudjelovanje u međunarodnim operacijama potpore miru. U tom se smislu u potpunosti primjenjuju NATO-ovi standardi u procesu pripreme, organizacije, provedbe vježbi, kao i njihove evaluacije, čime se stječu i razvijaju sposobnosti i vještine za provedbu zadaća. Posebna se pozornost usmjerava na obuku i uvježbavanje u procesu održavanja i uporabe postojećeg i novog naoružanja te vojne opreme.

U zadnje je vrijeme jedno od najčešćih pitanja budućnost Hrvatskog ratnog zrakoplovstva. Kakvo je vaše viđenje?

Sukladno Dugoročnom planu razvoja Oružanih snaga Republike Hrvatske potrebno je donijeti odluku o tome hoće li Hrvatsko ratno zrakoplovstvo sačuvati i razvijati sposobnost borbenog zrakoplovstva. U tom smislu trebat će provesti moderniziranje i opremanje Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane. Glavni stožer Oružanih snaga ima stajalište da je potrebno zadržati tu sposobnost kojom RH štiti i čuva suverenitet zračnog prostora. Moramo znati da je, ako se odustane ili se izgube određene sposobnosti, vrlo teško ponovno ih izgraditi i razvijati.

Za stvaranje pobjedničke Hrvatske vojske najzaslužniji su naši ljudi, oni koji su ostvarili slobodu domovine. Nakon velikih pobjeda dio njih odlučio je ostati u Oružanim snagama. One su se postupno brojčano smanjivale, što je za neke neizbježno značilo i odlazak. Nažalost, tijekom tih procesa, koji su prirodni u vremenu kad se prelazilo iz ratnog ustroja u mirnodopski, čini mi se kako smo se negdje olako odrekli nekih iznimno iskusnih ljudi koji su i te kako mogli pridonositi našem sustavu.

Na afirmaciju vojnog poziva u društvu iznimno utječe opći ugled Oružanih snaga, ali i svakog pojedinog njihovog pripadnika. Već godinama različite ankete pokazuju visoku razinu povjerenja u Oružane snage. To nije slučajno jer su u mnogim prilikama pokazale da se hrvatski narod u svakom trenutku na njih može osloniti.

Proteklih se godina dosta toga napravilo i obnovilo, ali često se spominje da još nije dovoljno učinjeno vezano uz smještaj vojnika, dočasnika i časnika. Što namjeravate učiniti?

Većina je naših radnih i smještajnih kapaciteta davno izgrađena. Ulaganje u stare i dotrajale objekte ne daje jednake rezultate kao gradnja novih. Želimo svojim vojnicima osigurati najbolje uvjete bez kojih je teško od njih tražiti maksimalne napore. Naveo bih vojarnu "Pukovnik Predrag Matanović" u Petrinji koja je primjer sustavnog i planskog ulaganja kako bi se, u skladu s najvišim svjetskim vojnim standardima, izgradili novi i moderni smještajni, zapovjedni, nastavni, skladišni i obučni objekti. Obnovljen je i veći broj objekata na Hrvatskom vojnom učilištu "Dr. Franjo Tuđman" čime se stvaraju bolji uvjeti za učenje i smještaj polaznika na svim razinama školovanja. Naglasio bih i ulaganja u obnavljanje i dogradnju obučnih kapaciteta kao što su vježbališta i strelišta, čime se stvaraju bolji uvjeti za provedbu obuke. Mi ćemo i dalje, u skladu s proračunskim mogućnostima, raditi na poboljšanju radnih i smještajnih kapaciteta svojih djelatnika.

Jasno je da se Oružane snage moraju pomladivati i to je trajan proces. No, jesmo li se olako odrekli velikog dijela onih koji su stvorili Hrvatsku vojsku i iznijeli Domovinski rat?

Za stvaranje pobjedničke Hrvatske vojske najzaslužniji su naši ljudi, oni koji su ostvarili slobodu domovine. Nakon velikih pobjeda dio njih odlučio je ostati u Oružanim snagama. One su se postupno brojčano smanjivale, što je za neke neizbježno značilo i odlazak. Nažalost, tijekom tih procesa, koji su prirodni u vremenu kad se prelazilo iz ratnog ustroja u mirnodopski, čini mi se kako smo se negdje olako odrekli nekih iznimno iskusnih ljudi koji su i te kako mogli pridonositi našem sustavu. Smatram da se nisu uvijek uzimali u obzir svi kriteriji. Naravno, treba reći kako nismo svi jednaki i kako se nekima ponekad bilo teško prilagoditi mirnodopskim uvjetima i sasvim drukčijim zadaćama.

Ipak, bez obzira na sve, za mene su Domovinski rat i žrtve branitelja temeljne, neupitne vrijednosti. Naši

poginuli, nestali i ranjeni suborci, svi branitelji, zavređuju duboku zahvalnost i poštovanje.

Uz vojne studije i visoko obrazovanje koje je zaživjelo na HVU-u, tu su ročnici na dragovoljnom osposobljavanju. Kako se planira privući nove mlade "dragovoljce" koji čine okosnicu Oružanih snaga RH? Također, kako se planira privući neka deficitarna zanimanja?

Na afirmaciju vojnog poziva u društvu iznimno utječe opći ugled Oružanih snaga, ali i svakog pojedinog njihova pripadnika. Već godinama različite ankete pokazuju visoku razinu povjerenja u Oružane snage. To nije slučajno jer su u mnogim prilikama pokazale da se hrvatski narod u svakom trenutku na njih može osloniti. Pripadnici naših Oružanih snaga angažirani su u više operacija i misija potpore miru širom svijeta, rame uz rame s pripadnicima drugih oružanih snaga, gdje časno predstavljaju svoju domovinu. Sudjelujemo gdje god se javi potreba u protupožarnim aktivnostima, aktivnostima u obrani od poplava, hitnom zračnom medicinskom prevoženju, traganju i spašavanju na moru i na kopnu, a 2015. godine bili smo angažirani i u potpori aktivnosti vezanih uz dolazak migranata.

Vojni poziv uvijek je bio atraktivan za mlade, pogotovo uz isticanje novih mogućnosti školovanja, usavršavanja, obuke i napredovanja. Mladi dragovoljni ročnici u Oružanim snagama stječu odgovarajuće vještine koje su cijenjene i u civilstvu, imaju mogućnost sudjelovanja u međunarodnim operacijama i misijama potpore miru čime stječu jedinstvena iskustva. Osim toga, jedna je od glavnih značajki vojnog poziva sigurno zaposlenje te zanimljiva i dinamična karijera. Već dvije godine naši budući časnici školuju se na preddiplomskim sveučilišnim studijima Vojno inženjerstvo te Vojno vođenje i zapovijedanje koji su razvijeni u suradnji sa Sveučilištem u Zagrebu. Naši budući piloti stipendisti su Oružanih snaga na preddiplomskom studiju Aeronautike na Fakultetu prometnih znanosti u Zagrebu. I jedne i druge nakon završetka studija čeka siguran posao u postrojbama Oružanih snaga na prvim časničkim dužnostima. Tražimo najbolje modele za privlačenje i zadržavanje ljudi poput pilota, liječnika, informatičara, inženjera različitih profila, svih onih zanimanja koja nedo-

staju, a potrebna su kako bi sustav bio još efikasniji.

Vojska je proteklih godina dala velik doprinos u potpori civilnim institucijama i pomoći stanovništvu Hrvatske, ali i stanovnicima drugih zemalja. Oružane snage postale su po tome prepoznatljive – kad su u pitanju poplave, požari, medicinski letovi. Kako ocjenjujete izvršenje tih zadaća?

Oružane snage uvijek su spremne sve svoje raspoložive resurse staviti u potporu civilnim institucijama i pružati pomoć lokalnoj zajednici. Hrvatski vojnici uvijek se rado odazivaju i time pokazuju da su neodvojiv dio našeg naroda i da s njim dijele i dobro i zlo. Po tome smo prepoznatljivi i stanovništvo dobro zna da se na pripadnike naših Oružanih snaga uvijek može osloniti.

No osim u domovini, naše Oružane snage zadnjih su godina vrlo uspješno pružale pomoć i stanovnicima drugih zemalja. Svi pamtimos posade naših transportnih helikoptera koje su spašavale nesrećene u Bosni i Hercegovini za vrijeme katastrofalnih poplava. Posade naših protupožarnih helikoptera i aviona više su puta pružale pomoć u gašenju požara stanovništvu Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Makedonije, Grčke, ali i Portugala i Izraela.

Zbog angažiranja u potpori civilnom stanovništvu Oružane snage odnosno naše pojedine sastavnice nositelji su brojnih nagrada. Kao najnovije primjere možemo izdvojiti Nagradu Grada Visa 93. eskadrili HRZ-a i PZO-a za uspješno medicinsko zbrinjavanje s otoka Visa i godišnju Nagradu Grada Splita Hrvatskoj ratnoj mornarici za njezino uspješno djelovanje.

Imate li nekih posebnih najava kad su u pitanju vojne vježbe i misije u sklopu NATO-a ili Europske unije? Jeste li zadovoljni dosadašnjim sudjelovanjem naših snaga u misijama i operacijama?

Oružane snage nastavile su razvijati sposobnosti za inicijalni odgovor na moguću oružanu agresiju te prihvat savezničkih snaga u provedbi kolektivne obrane na nacionalnom teritoriju. Pružale su i pružaju značajan doprinos međunarodnoj sigurnosti aktivnim sudjelovanjem u mirovnim misijama i operacijama potpore miru.

Nastavile su i angažiranje u mirovnim misijama i operacijama potpore miru širom svijeta, čime se nastavlja graditi ugled Republike Hrvatske kao odgovorne članice međunarodne zajednice spremne djelovati u cilju postizanja globalne sigurnosti. Oružane snage RH tako pridonose izgradnji međuna-

u potpunu posvećenost provedbi zadaća. Sudjelovati u spašavanju ljudskih života nešto je najplemenitije što čovjek može napraviti, a samo u združenoj operaciji Triton pripadnici Oružanih snaga RH spasili su 2518 izbjeglica, među njima 551 dijete i 448 žena. Zbog toga je posada broda ŠB-72 "Andrija Mohorovičić" Hrvatske ratne mornarice dobitnica nagrade Plava vrpca Vjesnika za humanitarno spašavanje migranata na moru te dobitnica nagrade Ponos Hrvatske za 2015. godinu.

Bitno je naglasiti da Oružane snage RH danas redovito provode združene vježbe čija je jedna od najvažnijih značajki bojno gađanje te izgradnja sposobnosti za provedbu kinetičkih operacija. Demonstriranjem svojih sposobnosti Oružane snage RH šalju jasnu poruku potencijalnim protivnicima i odvra-

deset godina provedeno je kopnenim, zračnim, ali prvi put i morskim putem, brodovima Hrvatske ratne mornarice.

Vježba Združena snaga 15 održana je 6. listopada na vojnom poligonu "Eugen Kvaternik" kod Slunja. To je najveća intergranska vježba Oružanih snaga u mimodopskom razdoblju. Sudjelovalo je više od 1000 pripadnika Oružanih snaga RH, a prvi je put obuhvaćena i četvrta dimenzija ratovanja – cyber ratovanje. Dosad je u operacijama i misijama potpore miru ukupno sudjelovalo 6717 pripadnika Oružanih snaga RH, među njima i 264 žene. Ukupno 5257 pripadnika Oružanih snaga RH sudjelovalo je u NATO-ovim operacijama, 1354 u UN-ovim misijama i 106 u EU-ovim operacijama. Tijekom ove godine Oružane snage RH sudjeluju u velikom broju vježbi. Istaknuo bih sudjelovanje više

Obilježavamo 25. obljetnicu OSRH. Što biste kao čelni čovjek poručili svim pripadnicima i pripadnicima?

Kad spominjemo hrvatskog vojnika, govorimo o onom najvrednijem što naš obrambeni sustav ima. Jedna je od trajnih zadaća stalno unapređivanje svih segmenata sustava koji za cilj imaju povećanje kvalitete života, rada, ali i Oružanih snaga u cjelini, ulaganje u znanje i sposobnosti naših ljudi. Samo motiviran, obrazovan, s istaknutim moralnim vrijednostima i domoljubljem – takav čovjek čini naš obrambeni sustav jačim i posebnijim. I to ne smijemo zaboraviti. Uvijek su financije te na kojima počiva i brzina i opseg naših planova i aktivnosti. No, bez obzira na to, naša je zadaća uvijek napraviti maksimalno s onim što imamo na raspolaganju. Neki

od planova za iduće razdoblje uključuju nastavak prilagodbe unutarnje organizacije i strukture osoblja kako bi se dostigla optimalna struktura svih kategorija osoblja, razina njihove izobrazbe te primjena planskih rotacija na dužnostima. Ići će se i na popunu postrojbi vojničkim sastavom i vojnim specijalistima te na pomlađivanje sustava.

Puno je aktivnosti i planova. Brzina njihova ostvarivanja utjecat će i na poboljšanje svih segmenata vojničkih karijera. Hrvatskim vojnicima mogu obećati kako ću dati sve od sebe u ostvarenju tih planova. Istodobno ih pozivam da i oni, na svojim dužnostima i razinama, također ulože maksimalan trud jer samo tako možemo biti sigurni da će se naši ciljevi i ostvariti.

rodnog mira, stabilnosti i povjerenja te razvijaju svoje sposobnosti i interoperabilnost.

Sudjelovali smo i sudjelujemo u NATO-ovoj misiji potpore miru Odlučna potpora u Afganistanu, NATO-ovoj operaciji potpore miru KFOR na Kosovu, UN-ovim misijama potpore miru MINURSO u Zapadnoj Sahari, UNIFIL u Libanonu i UNMOGIP u Indiji i Pakistanu, te u EU-ovim operacijama potpore miru EU NAVFOR Somalija – ATALANTA i Triton na Sredozemlju.

Sudjelovanjem u mirovnim misijama i operacijama potpore miru pripadnici Oružanih snaga RH dokazuju svoju profesionalnost

čaju svaku vrstu prijetnji i ugroza daleko od svojih granica.

Od 44 vježbe na kojima su 2015. sudjelovali pripadnici Oružanih snaga RH potrebno je istaknuti tri najznačajnije: međunarodnu vojnu vježbu Combined Resolve IV održanu tijekom svibnja i lipnja u Njemačkoj, u kojoj je sudjelovala Mehanizirana satnija Gardijske motorizirane brigade Hrvatske kopnene vojske s borbenim oklopnim vozilima Patria.

Vježba Trident Juncture 15 održana je tijekom listopada i studenog u Španjolskoj. Prevoženje naših snaga i sredstava na najveću vojnu vježbu NATO saveza u zadnjih

od 250 naših pripadnika s borbenim oklopnim vozilima Patria na velikoj međunarodnoj vojnoj vježbi Anakonda 16 u Poljskoj, netom održano 22. izdanje domaće PZO vježbe Štit 16, vježbu ocjenjivanja spremnosti deklariranih snaga za Borbeni skupinu EU-a Spremnost 16, vježbe kojima će se Obalna straža RH uvježbavati u procedurama na moru – Prstac 16 i Jadran 16, te NATO-ove vježbe na kojima ćemo imati nešto manji broj sudionika. Iznimno sam zadovoljan sudjelovanjem Oružanih snaga na vježbama i u međunarodnim operacijama čime se potvrđuje razina osposobljenosti za provedbu zadaća. ■